

Overzicht aanbevelingen en actiehouders

3-daagse aardbevingsoefening

Versie: 16-10-2019

Nr.	Aanbeveling	Actiehouder	Regulier / extra	Status
1	Aanbevolen wordt dat Veiligheidsregio Groningen en de gebiedsregisseurs en dorpencoördinatoren van de gemeenten samen met inwoners van de buurten, wijken en dorpen met deze lijst op pad gaat en de leerpunten concreet maakt. Niet alleen in Zuidwolde, maar voor en met alle Groningers (in het bevings-gebied). Van belang hierbij is aan te sluiten bij de initiatieven die al lopen.	Programma aardbevingen	Extra	<p>In het najaar organiseert VRG samen met de gebiedsregisseurs/dorpen-coördinatoren een inwonersbijeenkomst in Onderdendam (datum nog te bepalen) en een bijeenkomst ten behoeve van de dorpen- en wijkencoördinatoren in Delfzijl (26 november) en Loppersum (begin 2020). De bijeenkomsten hebben tot doel in gesprek te gaan met inwoners over zelf- en samenredzaamheid.</p> <p>Begin 2020 start een (risico)communicatiecampagne om inwoners meer bewust te maken van de risico's in de leef- en woonomgeving – wat ze zelf kunnen doen om weerbaar en veerkrachtig te zijn en wat ze van de veiligheidsregio mogen verwachten.</p>
2	Ontwikkel vakbekwaamheidsprogramma's voor hulpverleners waarin het betrekken van burgerhulpverlening bij reguliere hulpverlening centraal staat. In de eerste plaats met betrekking tot de aardbevingsproblematiek. Maar ook breder, zoals in het kader van hoogwater en overstromingen of bij een langdurige uitval van een NUTS-voorziening.	Projectgroep Veiligheidsplan Sector crisisbeheersing	Regulier	<p>Er bestaat reeds een visie op burgerhulpverlening. Deze visie wordt nu verbeterd o.b.v. de multidisciplinaire ervaringen van de aardbevingsoefening. Na verbetering van de visie wordt beleid m.b.t. burgerhulpverlening vastgesteld in het Veiligheidsplan, waarna vakbekwaamheid programma's ontwikkeld zullen worden.</p>

				Hierin wordt samen opgetrokken met Veiligheidsregio Fryslân – uit de evaluatie van het containerincident kwam een soortgelijke aanbeveling.
3	Besteed in vakbekwaamheidsprogramma's aandacht aan het gebruik van C2000 en met name aan de discipline om het gebruik van C2000 te beperken tot noodzakelijke berichten.	Vakbekwaamheid sectoren (monodisciplinair)	Regulier	Agenderen in actiehoudersoverleg
4	Wacht niet met acties en besluiten tot het beeld compleet is, want een compleet beeld van de situatie wordt pas achteraf bereikt. In algemene zin geldt dat in de acute fase van een incident, de dynamiek (lees chaos) groot is en de beschikbare informatie klein. Naarmate een incident langer duurt, komt er meer informatie beschikbaar en krijgen de hulpdiensten meer grip op het incident. Dit is bij ieder incident aan de orde, maar werd in de aardbevingsoefening nog eens extra uitvergroot.	Vakbekwaamheid Sector crisisbeheersing	Regulier	In afgelopen ROT-, CoPI- en GT-oefeningen is uitgebreid aandacht besteed aan dit punt. Ook in aankomende oefeningen zal dit punt aan de orde komen.
5	Hanteer uitgangspunten voorafgaand aan het prioriteren van incidenten. Hierbij kunnen impactcriteria gericht op de vitale functies van de samenleving gebruikt worden.	Vakbekwaamheid Sector crisisbeheersing	Regulier	Tijdens de ROT en GBT-oefeningen in het voorjaar werd uitgebreid aandacht besteed aan het prioriteren bij incidenten. Bij de ROT-oefeningen is specifiek geoefend om te prioriteren op basis van de impactcriteria. Ook tijdens de komende oefeningen ROT-oefeningen gaan we hier uitgebreid aandacht aan besteden. Dit punt zal ook meegenomen worden in de ontwikkeling van het Veiligheidsplan zodat deze werkwijze regulier wordt.

6	Pas het IBP Aardbevingen aan op basis van de ervaringen van de oefening. Bij het aanpassen van de planvorming is in ieder geval van belang dat de generieke aanpak (Regionaal Crisisplan) en de specifieke aanpak (IBP Aardbevingen) congruent zijn. Denk bij het aanpassen van het IBP ook na over de samenstelling van het RBT. Daarbij is het aan te bevelen altijd vanuit een kernbezetting van functionarissen te starten. Bijvoorbeeld in de vorm van een veiligheidsdirectie rondom het bevoegd gezag. Dit is dan namelijk goed in te richten en meteen te activeren wanneer nodig.	Planvorming Sector crisisbeheersing (in verbinding met Veiligheidsplan)	Regulier	Er wordt gekozen voor een tweetrapsraket. 1. Op basis van de ervaringen van de aardbevingsoefening vindt een eerste actualisatie van het IBP Aardbevingen plaats (eind 2019). Daarbij wordt het IBP tevens in het format van een informatiekaart (A3) per team gezet. 2. Als het nieuwe Veiligheidsplan (Crisisplan) daartoe aanleiding geeft wordt het IBP Aardbevingen in 2020 herzien.
7a	Aanpassingen moeten ook gedaan worden in het Regionaal Crisisplan, zodat de generieke aanpak en de specifieke aanpak op elkaar aansluiten, bijvoorbeeld met betrekking tot de GRIP-opstapeling en de organieke structuur die daarmee geactiveerd wordt.	Projectgroep Veiligheidsplan Sector crisisbeheersing	Regulier	
7b	Train en beoefen crisisfunctionarissen in de aangepaste werkwijze van het IBP Aardbevingen en het Regionaal Crisisplan. In algemene zin is het van belang dat crisisfunctionarissen beter weten wat hun taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn bij de aanpak van rampen en crises, en wat er van deze functionarissen wordt verwacht. Hieraan moet bij opleidingsactiviteiten meer aandacht worden besteed.	Vakbekwaamheid Sector crisisbeheersing Programma aardbevingen	Regulier/Extra	In afwachting van het nieuwe Veiligheidsplan (Crisisplan), en op basis daarvan geactualiseerde IBP Aardbevingen wordt in 2020 een multidisciplinaire aardbevingsoefening georganiseerd (verwerken in Jaarplan Sector crisisbeheersing en in jaarplan aardbevingen 2020)
8	Houd de impact van een zware beving “on top of mind”, zolang dit aan de orde is. Bijvoorbeeld door	Programma aardbevingen	Extra	Door middel van de activiteiten binnen het Programma Aardbevingen houdt VRG het ‘risico

	periodiek (lokaal) te blijven trainen en oefenen met realistische aardbevingsscenario's.			<p>aardbevingen' on top of mind. In het najaar wordt in samenspraak met Regiegroep Crisisbeheersing en Directeurenoverleg gesproken over continuering van het programma.</p> <p>Daarnaast zal VRG in de externe communicatie meer aandacht besteden aan de aardbevingsactiviteiten (o.a. aardbevingslessen op basisscholen, het GHOR-programma voor zorginstellingen). Zie ook voornemen om in 2020 een oefening te houden.</p>
9a	Ontwikkel een visie op realistische opkomsttijden van alle onderdelen in de crisisorganisatie, tijdens een incident als deze, waarbij je er van uit mag gaan dat het reguliere frame van opkomsttijden - CoPI op 30 minuten, ROT op 45 minuten en RBT op 60 minuten - niet passend is bij dit scenario. Immers, het CoPI is niet binnen 30 minuten op de incidentlocatie.	Planvorming / Projectgroep Veiligheidsplan Sector crisisbeheersing	Regulier	In het IBP Aardbevingen zal invulling gegeven worden aan realistische opkomsttijden van de crisisorganisatie bij het scenario aardbevingen. In het nieuw op te stellen Veiligheidsplan (Crisisplan) dient een visie op realistische opkomsttijden ontwikkeld.
9b	Aanbevolen wordt te investeren hoe burgemeesters invulling geven aan hun rol in deze eerste uren.	Programma aardbevingen (in verbinding met projectgroep Veiligheidsplan)	Regulier en extra	Een notitie over de rolinvulling van de burgemeester bij een aardbevingsscenario/ GRIP 4 – specifiek ten aanzien van de spanning tussen de rol van burgervader en beslisser – is opgesteld. Indien bestuurlijk ingestemd wordt met de notitie kan dit verwerkt worden in het IBP Aardbevingen en het Veiligheidsplan (Beleidsplan).
10	Durf als voorzitter van een crisisteam (zowel CoPI, ROT als RBT) extra kwaliteit/ kennis toe te voegen als dat nodig wordt geacht, maar stuur gerust ook mensen weg als ze niet nodig zijn. Een crisisteam	Vakbekwaamheid Sector crisisbeheersing	Regulier	Tijdens alle oefening wordt aandacht besteed aan de samenstelling van het team wat voor de klus staat. Dit zal een blijvend punt zijn aangezien sommige incidenten andere mensen aan tafel

	moet compact genoeg zijn voor de taak waarvoor het op dat moment ingericht is. Het toevoegen van extra competente adviseurs voor specifieke taken (bijvoorbeeld bij het prioriteren van grote aantallen incidenten of het raadplegen van juridische ondersteuning) kan van toegevoegde waarde zijn. Aanbevolen wordt te inventariseren welke kernbezetting beter kan functioneren. Gedacht kan worden aan een veiligheidsdirectie rondom het bevoegd gezag.			vragen dan de reguliere bezetting. Dit laatste zal ook meegenomen worden in de ontwikkeling van de flexibele crisisorganisatie in het Veiligheidsplan. Daar wordt ook nagedacht over een Veiligheidsdirectie rondom het bevoegd gezag.
11a	<p>Organiseer tijdens de nafase één loket, een frontoffice voor inwoners en goede samenwerking tussen partijen in de backoffice. Het gaat hierbij om de gedachte er achter; iedere inwoner heeft op dezelfde eenvoudige wijze toegang tot dezelfde instanties en informatie, ongeacht in welke gemeente. Nader onderzocht moet worden hoe de éénloket-gedachte vorm en inhoud moet krijgen.</p> <p>Bijvoorbeeld een frontoffice per gemeente, of een frontoffice voor het hele gebied.</p> <p>De reacties uit de interviews op welke vorm hiervoor de beste is, was gelijk verdeeld.</p>	Sector crisisbeheersing Gemeentelijke kolom	Regulier	<p>In het PvA Nafase wordt uitgegaan van één loket/frontoffice. Ook is in het PvA opgenomen hoe dit ingevuld kan worden (1. digitaal, 2. fysiek en 3. telefonisch).</p> <p>Voor het fysieke en telefonische loket wordt vooralsnog primair aangesloten bij reguliere instanties zoals de gemeente, TCMG, zorgverleners/huisartsen, verzekeraars werken. Per gemeente zal het KCC de loketfunctie vervullen.</p> <p>Na een aardbeving wordt op basis van aard en omvang van de effecten besloten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Of het publieksinformatienummer (PIN) het telefonische loket invult, of dat dit anders wordt ingericht via een centraal telefonisch meldpunt; 2. Of gemeenten individueel de functie van Informatie en Advies Centrum vervullen of dat ze dat intergemeentelijk (bijv. 2 gemeenten samen) of collectief (alle getroffen gemeenten gezamenlijk) invullen

				<p>3. Of het digitale platform wordt ingericht, wie daarop aangesloten worden, wie beheerder is, welke instanties hieraan deelnemen (als backoffice partijen bijv. TCMG/RvO, Salvage, GGD)</p> <p>Er wordt op voorhand geen keuze vastgelegd. In het PvA worden mogelijkheden hoe de gemeente(n) dit kunnen invullen geboden. Het PvA dient als een handreiking waarvan de gemeente gebruik kan maken.</p>
--	--	--	--	--

11b	<p>Het is belangrijk dat gemeenten zicht krijgen op de inwoners die meervoudige schade aan hun huis hebben; hoe ingewikkeld het mogelijk ook is, maar het is nadrukkelijk aan te bevelen om nu al duidelijke afspraken te maken met de Nationaal Coördinator Groningen, de Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade en de gemeenten over het mogen delen van informatie en betrek inwoners hierbij. De recente beving in Westerwijtwerd leerde de veiligheidsregio - opgeschaald naar GRIP 2 - dat het nog steeds moeite kost om beschikking te krijgen over de noodzakelijke informatie om de juiste maatregelen te treffen. Maar ook buiten GRIP situaties om, moeten de betrokken partijen over de juiste informatie beschikken om hun werk goed te kunnen doen.</p>	Programma aardbevingen	Extra	<p>Inmiddels hebben de eerste gesprekken met TCMG plaats gevonden over informatie-uitwisseling tijdens GRIP-situaties. Hierbij heeft TCMG toegezegd de gewenste informatie met VRG te delen. Op korte termijn worden deze afspraken nader uitgewerkt (eind 2019).</p>
11c	<p>Onderzoek en leg vast wie na het tijdelijk verlaten van een woning vanwege schade of gevaarstelling de taak heeft om te verklaren dat een woning weer veilig is om naar terug te keren.</p>	Sector crisisbeheersing Gemeentelijke kolom	Regulier	<p>Gemeenten zijn hierin als vergunningverlener en toezichthouder voor gebouwen en bouwwerken het bevoegde gezag (Wabo). Sommige gemeenten hebben deze taak of een deel daarvan ondergebracht bij de Omgevingsdienst Groningen. In geval van aardbevingen neemt TCMG schade op en voorziet in een beoordeling van constructieve veiligheid. De werkwijze hiervoor is vastgelegd in het protocol AOS (Acuut Onveilige Situaties) van TCMG, ODG en gemeenten.</p> <p>Na een zwaardere aardbeving heeft TCMG per definitie onvoldoende capaciteit om alle AOS-</p>

				meldingen op korte termijn te beoordelen. De inzet van schaarse capaciteit zal geprioriteerd moeten worden. TCMG en VRG zullen hiertoe hun prioriteiten op elkaar af moeten stemmen.
12	Maak van tevoren duidelijke afspraken over communicatie tijdens de nafase, en communiceer duidelijk, eerlijk en transparant. Ook als er nog geen volledig beeld is.	Sector crisisbeheersing Gemeentelijke kolom Communicatie	Regulier	In de basis gelden hier de reguliere uitgangspunten en eisen voor de crisiscommunicatie. Voor de nafase is een afweging of (en dan waarvoor, voor wie en hoe lang) er sprake is van één (gezamenlijke) communicatielijijn. Dit is uitgewerkt in Hoofdstuk 3.2 Communicatie van het concept PvA. Het PvA Nafase / Herstelzorg wordt op dit onderdeel nog aangevuld.
13	Richt een door de overheid erkende plek in waar mensen naartoe kunnen met hun vragen en emoties. Het is belangrijk te erkennen dat mensen frustratie, angst en woede moeten verwerken. Daar moet de overheid in voorzien.	Sector crisisbeheersing Gemeentelijke kolom	Regulier	In het PvA Nafase / Herstelzorg is dit opgenomen. Het betreft zowel een digitale (Digitale infrastructuur Slachtofferhulp, format van MH17 ramp), fysieke als telefonische voorziening.
14	Verwerk de ervaringen van de oefening en de interviews in het Plan van Aanpak Nafase-herstelzorg. Hierin zijn bestuurlijke uitgangspunten opgenomen. Verbeter deze bestuurlijke uitgangspunten in samenspraak met inwoners (inventariseer wat zij van belang vinden tijdens de nafase) en sluit aan bij initiatieven die er al zijn. Daarnaast is het van belang om de governance van de nafase goed te beschrijven. Tot slot dient het plan van aanpak niet alleen bekend te zijn binnen bevolkingszorg, maar bij alle betrokken partners.	Sector crisisbeheersing Gemeentelijke kolom	Regulier	Het PvA Nafase / Herstelzorg is bijgewerkt. In het plan van aanpak zijn bestuurlijke uitgangspunten opgenomen. De nafase/herstelzorg wordt als thema onderdeel van bijeenkomsten met bewoners (zie punt 1). In het PvA Nafase / Herstelzorg is de governance beschreven. Het PvA Nafase / Herstelzorg is opgesteld samen met partners. De directie GKG stelt het PvA Nafase / Herstelzorg vast als werkdocument als bijlage bij het

				IBP Aardbevingen. Het PvA Nafase / Herstelzorg wordt aangeboden aan het directeurenoverleg VRG voorzien van een implementatievoorstel om daarna gedeeld te worden met de betrokken partners.
--	--	--	--	--